

Warszawa, 28 grudnia 2021 roku

Sprawa: Oświadczenie senatora Adama
Szejnfelda dotyczące wzrostu inflacji
Znak sprawy: PM2.054.12.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Adama Szejnfelda dotyczące wzrostu inflacji złożone podczas 33. posiedzenia Senatu RP w dniu 26 listopada 2021 r. (sprawa BPS/043-33-1350/21) uprzejmie przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Podwyższona inflacja jest obecnie zjawiskiem występującym nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach Unii Europejskiej i świata. Przyczyny obserwowanego w ostatnich miesiącach przyspieszenia tempa wzrostu cen mają charakter podażowo-popytowy, a jednym z głównych powodów jest wysoka dynamika cen surowców na rynkach światowych, a więc czynnik niezależny od rządu i od prowadzonej polityki pieniężnej. Dodatkowo, wzrost kosztów transportu w handlu międzynarodowym oraz przerwane z powodu pandemii łańcuchy dostaw skutkujące brakiem niektórych materiałów czy półproduktów niezbędnych do produkcji, spowodowały znaczny wzrost kosztów produkcji, który także przełożył się na wzrost cen towarów konsumpcyjnych. Wysoka inflacja to także efekt ożywienia aktywności gospodarczej po recesji z 2020 r. wywołanej pandemią.

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o Narodowym Banku Polskim, za wartość polskiego pieniądza oraz utrzymanie stabilnego poziomu cen odpowiada Narodowy Bank Polski. NBP prowadzi politykę pieniężną w ramach strategii średniookresowego celu inflacyjnego ustalonego na poziomie 2,5% z symetrycznym przedziałem odchyień +/- 1 punkt procentowy. W przypadku zagrożenia dla realizacji celu inflacyjnego w średnim okresie, Rada Polityki Pieniężnej (będąca organem NBP) ma możliwość zastosowania odpowiednich instrumentów polityki pieniężnej.

W celu zapobieżenia utrwaleniu się dynamiki cen w średnim okresie na poziomie wyższym od celu inflacyjnego oraz dążąc do obniżenia inflacji do celu NBP w średnim okresie Rada Polityki Pieniężnej już trzykrotnie (na posiedzeniach w dniach 6 października, 3 listopada i 8 grudnia 2021 r.) podjęła decyzję o podwyższeniu stopy referencyjnej NBP łącznie o 1,65 pkt. proc., tj. do poziomu 1,75%.

Również rząd podjął działania w kierunku ograniczenia inflacji. Pod koniec listopada 2021 r. została ogłoszona tzw. „Tarcza antyinflacyjna”, w ramach której podjęto zarówno działania z zakresu polityki podatkowej wpływające na obniżenie inflacji w najbliższych miesiącach, jak i działania osłonowe wspierające budżety gospodarstw domowych, zwłaszcza tych o najniższych dochodach.

W ramach „Tarczy antyinflacyjnej” przewidziane są m.in. działania dotyczące zmian w zakresie podatku akcyzowego. Zakładają one:

- obniżkę akcyzy na paliwa silnikowe do minimum akcyzowego w okresie od 20 grudnia 2021 r. do 20 maja 2022 r.,
- obniżkę akcyzy na energię elektryczną do minimum akcyzowego w 2022 r.,
- zwolnienie z akcyzy energii elektrycznej dla gospodarstw domowych do końca 2022 r.

Działania te mają doprowadzić do zahamowania wzrostu cen paliw na stacjach paliw i cen energii elektrycznej. Ograniczenie wzrostu cen tych towarów powinno przyczynić się do stabilizacji cen także w innych obszarach gospodarki, w tym cen żywności.

Należy podkreślić, że zaproponowane w „Tarczy antyinflacyjnej” obniżki akcyzy na paliwa i energię elektryczną nie mogą być większe z uwagi na obowiązek przestrzegania przez Polskę tzw. minimum akcyzowego.

Kolejna grupa działań antyinflacyjnych dotyczy obniżenia stawki podatku VAT. Przewidziane jest m. in.:

- czasowe (od 1 stycznia do 31 marca 2022 r.) obniżenie stawki VAT do 8% dla dostaw, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu:
 - gazu ziemnego (CN 2711 11 00 albo 2711 21 00) oraz
 - energii cieplnej;
- czasowe (od 1 stycznia do 31 marca 2022 r.) obniżenie stawki VAT do 5% dla dostaw, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu energii elektrycznej (CN 2716 00 00).

Ponadto Ministerstwo Finansów skierowało wystąpienia do Komisarza ds. Gospodarki, Pana Paolo Gentiloniego, w których wskazano na pilną potrzebę podjęcia przez Rząd RP dodatkowych, szczególnych działań w obszarze VAT nakierowanych na złagodzenie negatywnych skutków inflacji, na jakie narażone są przede wszystkim gospodarstwa domowe i małe firmy. Działania te zakładają tymczasowe (tj. przez ok. 5-6 miesięcy) zastosowanie przez Polskę 0% stawki VAT do żywności oraz gazu ziemnego, energii elektrycznej i energii cieplnej, a także 8% stawki VAT do paliw silnikowych.

Natomiast w celu częściowej kompensacji wzrostu cen zostanie wprowadzony dodatek osłonowy w postaci świadczenia pieniężnego dla gospodarstw domowych. Wpłata oraz wielkość świadczenia uzależniona będzie od wielkości i dochodu gospodarstwa domowego. Dla gospodarstw jednoosobowych obowiązywać będzie kryterium 2100 zł miesięcznie, a wypłata wyniesie 400 zł w skali roku. Dla gospodarstw wieloosobowych kryterium dochodowe wyniesie 1500 zł na osobę miesięcznie, a wypłata będzie wynosić: 600 zł dla gospodarstw 2-3 osobowych, 850 zł dla gospodarstw 4-5 osobowych oraz 1150 zł dla gospodarstw 6 i więcej osobowych.

W ramach prac w Sejmie nad zaproponowanym przez Rząd projektem ustawy, wprowadzono zmiany zwiększające dopłaty do gospodarstw domowych, dla których głównym źródłem

ogrzewania są urządzenia na paliwo stałe, wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. W tym przypadku wysokość dodatków podwyższona została do kwoty:

- 500 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
- 750 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2-3 osób;
- 1062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4-5 osób;
- oraz 1437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 6 i więcej osób.

Z dodatku osłonowego będzie mogło skorzystać ok. 6,98 mln gospodarstw domowych. Przy obliczaniu wysokości dodatków obowiązywać będzie tzw. zasada „złotówka za złotówkę” co oznacza, iż dodatek osłony będzie przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku będzie pomniejszana o kwotę przekroczenia. Wpłata pieniędzy zostanie przeprowadzona w 2022 r. w dwóch transzach.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia

Ministra Finansów

Podsekretarz Stanu

Piotr Patkowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/